

Dosarul nr. 3ra-1610/18

Prima instanță: Jud. Drochia, sediul Râșcani (jud. S. Godorogea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:

judecătorii:

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Istrati împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani cu privire la anularea actului administrativ și obligarea calculării pensiei de urmaș,

împotriva deciziei din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2017 Nina Istrati, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani cu privire la anularea actului administrativ și obligarea calculării pensiei de urmaș.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 26 octombrie 2017 s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Râșcani, solicitând realizarea dreptului la pensia de urmaș, reieșind din pensia soțului decedat (xxxxx), aflată în plată. Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani din 10 noiembrie 2017, comunicată și eliberată la data de 28 noiembrie 2017, i s-a acordat pensia de urmaș și i s-a calculat cuantumul acesteia în mărime de 2 261, 11 lei.

A menționat că, cu decizia dată nu este de acord în partea stabilirii cuantumului pensiei în mărime de 2 261,11 lei, o consideră neîntemeiată și contrară legii din următoarele considerente. Prin Hotărârea Comisiei pentru stabilirea indemnizației lunare viagere și a pensiei judecătorilor Curților de Apel și a judecătorilor de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 2 din 23 noiembrie 2006, soțului său Andrei Istrati i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 9 464 de lei (cu o vechime de peste 32 de ani). La momentul decesului soțului său, s-a împlinit treizeci și opt ani și șapte luni de când se afla

cu ultimul în relații de căsătorie, fapt ce se atestă prin copia certificatului de căsătorie, și ulterior nu s-a mai recăsătorit.

A specificat că, începând cu anul 2002 beneficiază de pensie de invaliditate de gradul doi, fapt confirmat prin copia certificatului de invalid. Deci, în condițiile date, întrunește toate prevederile legale pentru a beneficia de pensia de urmaș.

Reclamanta a mai adăugat că, întrucât conform deciziei de schimbare a pensiei la data decesului soțului său, Istrati Andrei a beneficiat de pensie în mărime de 9 464 de lei, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Râșcani urma să-i calculeze o pensie de urmaș în mărime de 4 732 de lei.

Nina Istrati a afirmat că, are un stagiu în muncă de aproape 28 de ani, dintre care 17 ani în calitate de funcționar public în domeniul asigurărilor sociale. Mai mult, este invalid de gradul II, primește o pensie de numai 2 261, 11 lei, din care achită lunar peste 1 000 de lei pentru medicamente, iar în perioada rece anului costul pentru încălzire prevalează cu mult cuantumul pensiei stabilite. Este profund indignată de faptul că pârâții, refuză să-i stabilească corect și să-i achite pensia de urmaș pe care o pretinde legal. Cuantumul pensiei care i-a fost stabilit prin decizia din 10 noiembrie 2017 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani pe care îl primește la moment nu-i ajunge pentru satisfacerea necesităților elementare de existență în situația în care este invalid de gradul II.

În opinia reclamantei prin acțiunile pârâților i se lezează dreptul la pensia de urmaș fapt care a determinat-o la inițierea litigiului în cauză întru apărarea drepturilor sale.

În urma concretizării cerințelor reclamanta Nina Istrati a solicitat recunoașterea ilegalității deciziei din 10 noiembrie 2017 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și a răspunsului din 18 ianuarie 2018 al Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea să i se calculeze și să i se achite pensia de urmaș în mărime de 50 % din pensia de 9 464 de lei, începând din 26 octombrie 2017, cu obligarea indexării anuale a pensiei.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, acțiunea depusă de către Nina Istrati a fost admisă parțial. S-a recunoscut ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale din 10 noiembrie 2017. S-a încetat procedura civilă la cerința privind recunoașterea ilegală a răspunsului nr.1-2418/17 din 18 ianuarie 2018 al Casei Naționale de Asigurări Sociale. S-au obligat pârâții la calcularea și plata Ninei Istrati începând cu 26 octombrie 2017 a pensiei pentru urmaș în mărime de 4 732 de lei - 50 % din pensia de 9 464 de lei a defunctului Andrei Istrati, cu aplicarea indexării anuale a pensiei.

Prin decizia din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani.

La data de 5 septembrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, deoarece la emiterea acestora nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu au fost studiate minuțios probele prezentate.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă să fie respinsă integral.

Prin referința depusă la data de 21 noiembrie 2018 Nina Istrati reprezentată de avocatul Adrian Istrati a solicitat respingerea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 19 iunie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 17 iulie 2018.

Astfel, recursul declarat la 5 septembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, completul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu